

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๓/๒๕๕๔

วันที่ ๑๗ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีขณะกระทำความผิด

คู่กรณีที่ ๑ ประธานกรรมการบริหาร	สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๒ ประธานกรรมการบริหาร	สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๓ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๔ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๕ เจ้าหน้าที่ธุรการ	สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง **เจ้าหน้าที่รับเงินไม่นำเงินส่งและไม่บันทึกบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล**

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

คู่กรณีที่ ๔ ได้จัดเก็บเงินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ รวมเป็นเงิน ๗๙,๗๗๑ บาท นอกจากนี้ยังได้จัดเก็บเงินค่าน้ำประปา รวมเป็นเงิน ๖๔,๑๖๘ บาท ซึ่งเงินรายได้ค่าภาษีบำรุงท้องที่และเงินค่าน้ำประปาที่จัดเก็บดังกล่าว ไม่ปรากฏหลักฐานการส่งมอบเงินให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีหรือหัวหน้าส่วนการคลัง คู่กรณีที่ ๕ ได้รับเงินค่าขายแบบแปลนและเงินประกันสัญญา รวมเป็นเงิน ๗๘,๑๖๕ บาท โดยคู่กรณีที่ ๕ อ้างว่าได้นำเงินไปส่งมอบให้กับคู่กรณีที่ ๓ แล้ว แต่คู่กรณีที่ ๓ อ้างว่าให้เก็บเงินนั้นไว้ก่อน เนื่องจากติดภารกิจอื่น ภายหลังคู่กรณีที่ ๕ ได้นำเงินจำนวน ๗๘,๑๖๕ บาท ส่งคืนให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล หลังจากที่เจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่ามีเงินขาดบัญชี ส่วนคู่กรณีที่ ๓ ได้รับเงินค่าขายแบบแปลน รวมเป็นเงิน ๙๗,๖๐๐ บาท รับเงินส่งใช้คืนเงินกู้ยืมโครงการเศรษฐกิจชุมชน และรับเงินอุดหนุนจากสำนักงานกีฬาจังหวัด รวมเป็นเงิน ๑๖๖,๖๐๐ บาท เมื่อได้รับเงินรายได้ดังกล่าวแล้ว ไม่ได้บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด ไม่ได้นำเงินส่งให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน หรือนำฝากธนาคารแต่อย่างใด ในขณะที่คู่กรณีที่ ๑

และคู่กรณี ที่ ๒ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในช่วงที่มีเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดบัญชี

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พิจารณาคัดข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนประกอบข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยรวม ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คู่กรณีที่ ๓ คู่กรณีที่ ๔ และคู่กรณีที่ ๕ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่นำเงินส่ง ไม่นำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่งหรือฝากคลัง หรือหน่วยรับตรวจ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจกำหนด และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือไม่

พิจารณาคัดแล้วเห็นว่า ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล คู่กรณีที่ ๔ มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับและส่งเงินรายได้จากทรัพย์สิน และรายได้อื่นๆ และยังได้รับมอบหมายจากคู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ให้ทำหน้าที่จัดเก็บเงินภาษีบำรุงท้องที่และเงินค่าน้ำประปาด้วย ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องการจัดเก็บในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อสิ้นเวลารับเงิน ดังนั้นจึงถือได้ว่าคู่กรณีที่ ๔ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่นำเงินส่ง แล้วไม่นำเงินที่ได้รับดังกล่าวส่งต่อคู่กรณีที่ ๓ รักษาการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง แม้คู่กรณีที่ ๔ จะได้ชี้แจงว่าได้นำเงินดังกล่าวส่งแล้วก็ตาม แต่จากการให้ถ้อยคำของคู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ ยังรับฟังไม่ได้ว่าคู่กรณีที่ ๔ ได้นำเงินส่งครบถ้วน เนื่องจากคู่กรณีที่ ๓ ไม่ได้ยอมรับว่าได้รับเงินไว้ทั้งหมด ประกอบกับหลังจากที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบพบว่าคู่กรณีที่ ๔ ได้นำเงินค่าน้ำประปา จำนวน ๘,๐๐๐ บาท มาคืน โดยคู่กรณีที่ ๑ ให้ถ้อยคำว่าได้รับเงินจำนวนดังกล่าวด้วยตนเอง การกระทำของคู่กรณีที่ ๔ จึงเป็นการจงใจไม่นำเงินที่จัดเก็บและอยู่ในความรับผิดชอบส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเมื่อสิ้นเวลารับเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒

คู่กรณีที่ ๕ ได้รับมอบหมายจากคู่กรณีที่ ๓ ให้ทำหน้าที่รับเงินค่าขายแบบแปลนและเงินประกันสัญญา ซึ่งในการจัดเก็บเงินหรือรับชำระเงินดังกล่าว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินและเอกสารอื่น

ที่เกี่ยวกับการจัดเก็บในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อสิ้นเวลารับเงิน ดังนั้น จึงถือได้ว่าคู่กรณีที่ ๕ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่นำเงินส่ง จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าคู่กรณีที่ ๕ ได้รับเงินแล้ว และได้นำเงินดังกล่าวส่งให้แก่คู่กรณีที่ ๓ แต่คู่กรณีที่ ๓ แจ้งว่าให้เก็บเงินนั้นไว้ก่อนเนื่องจากติดภารกิจอื่น ซึ่งการที่คู่กรณีที่ ๕ เก็บเงินไว้กับตนเองตามที่คู่กรณีที่ ๓ แจ้งนั้น ถือว่าเป็นการเก็บเงินไว้โดยชอบ แต่เมื่อระยะเวลาได้ล่วงผ่านไปหรือเหตุที่ไม่อาจส่งเงินได้ได้สิ้นสุดลง คู่กรณีที่ ๕ ย่อมมีหน้าที่ต้องนำเงินที่จัดเก็บ และอยู่ในความรับผิดชอบส่งให้กับเจ้าหน้าที่การเงินตามที่ระเบียบกำหนด เพราะคู่กรณีที่ ๕ มีได้อยู่ในฐานะของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน แต่คู่กรณีที่ ๕ ได้เก็บเงินไว้กับตนเองมาโดยตลอด เงินจำนวนดังกล่าว คู่กรณีได้ส่งคืนให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อระยะเวลาได้ล่วงเลยไป ๒ เดือน นับจากวันที่ได้รับเงินนั้น ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒

คู่กรณีที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลังตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับหัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ ได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนการคลังมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน หรืองานเกี่ยวกับการเงินการบัญชี ข้อ ๒๗ กำหนดให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน จึงถือได้ว่าคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่นำเงินส่ง จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า หัวหน้าส่วนโยธาซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเก็บรักษาเงินได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าไม่เคยได้รับเงินเพื่อเก็บรักษา ประกอบกับคู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๑ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในขณะนั้น ตามลำดับได้ให้ถ้อยคำ说不เคยได้รับแจ้งการรายงานเงินคงเหลือประจำวันแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่ามีได้ มีการนำส่งเงินให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และเมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เข้าตรวจสอบบัญชีและทำการตรวจนับเงินสดปรากฏว่าไม่มีเงินสดให้ตรวจนับ การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นการรับเงิน แล้วจงใจไม่นำส่งหรือฝากธนาคาร ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๑ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่หรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเอกสารอื่น ที่เกี่ยวกับการจัดเก็บในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อสิ้นเวลารับเงิน และเป็นการจงใจไม่นำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่งต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อเก็บรักษาเมื่อสิ้นเวลา

รับจ่าย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๗ และเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง แต่เนื่องจากในขณะกระทำความผิด คู่กรณีที่ ๓ ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล รองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๐/๑ และยังได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการรับ-จ่ายเงินประจำวัน เพื่อตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งพร้อมพยานหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคารว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วหรือไม่ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๒ นอกจากนี้ยังปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน หรืองานเกี่ยวกับการเงินการบัญชี รวมทั้งเป็นผู้ตรวจฎีกาเบิกเงินนั้น มีลักษณะเป็นการรับรองหรือการกระทำอื่นใดในทำนองเดียวกันที่ได้กระทำไปเกี่ยวกับเรื่องการรับจ่าย การเก็บรักษา การตรวจสอบหรือการอื่นใดอันเป็นผลต่อเงินของรัฐ จึงถือได้ว่าเป็นผู้บังคับบัญชา ดังนั้น คู่กรณีที่ ๓ จึงต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้น ๓ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๓ วรรคสอง

ประเด็นที่ ๒ คู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เก็บรักษาเงินได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษา แต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารหรือสถานที่ซึ่งเป็นทีเก็บรักษาเงินตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่กฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจกำหนด หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลังตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน หรืองานเกี่ยวกับการเงินการบัญชี ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากนี้ยังได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการเก็บรักษาเงินตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย จึงถือได้ว่าคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน และจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าคู่กรณีที่ ๓ ได้รับเงินค่าขายแบบแปลนเงินสงฆ์ใช้คืนเงินกู้ยืมโครงการเศรษฐกิจชุมชนและเงินอุดหนุนจากสำนักงานกีฬาจังหวัดที่จัดเก็บเอง และได้รับเงินค่าภาษีบำรุงท้องที่ ค่าน้ำประปา ค่าขายแบบแปลน และเงินประกันสัญญาจากคู่กรณีที่ ๔ และคู่กรณีที่ ๕

แล้วไม่ได้นำส่งให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินและไม่นำฝากธนาคาร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๘๘,๗๐๔ บาท โดยเป็นการรับเงินจากเจ้าหน้าที่หลายคนหลายครั้งในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน ประกอบกับคู่กรณีฯ ๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน ซึ่งจะต้องตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งพร้อมหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคารว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๒ นอกจากนี้ยังได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการเก็บรักษาเงิน ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๒ กำหนด จึงถือได้ว่าคู่กรณีฯ ๓ ทราบถึงระเบียบและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรับเงิน การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินฝากธนาคารเป็นอย่างดี พฤติการณ์ของคู่กรณีฯ ๓ ที่รับเงินรายได้แล้วไม่นำส่งให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินและไม่นำฝากธนาคาร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๘๘,๗๐๔ บาท จึงเป็นการจงใจฝ่าฝืนระเบียบโดยไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารหรือสถานที่ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาเงินของหน่วยรับตรวจตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่กฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจกำหนด และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง แต่เนื่องจากในขณะกระทำความผิดคู่กรณีฯ ๓ ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและรักษาการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน และเป็นผู้ตรวจฎีกาเบิกเงินนั้น มีลักษณะเป็นการรับรองหรือกระทำการอื่นใดในทำนองเดียวกันที่ได้กระทำไปเกี่ยวกับเรื่องการรับจ่าย การเก็บรักษา การตรวจสอบหรือการอื่นใดอันเป็นผลต่อเงินของรัฐ จึงถือได้ว่าเป็นผู้บังคับบัญชา ดังเหตุผลที่ได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่ ๑ แล้ว ดังนั้น คู่กรณีฯ ๓ จึงต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้น ๓ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๓ วรรคสอง

ประเด็นที่ ๓ คู่กรณีฯ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจกำหนด หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีฯ ๓ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทนหัวหน้าส่วนการคลังตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน หรืองานเกี่ยวกับการเงินการบัญชี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕

และตามระเบียบดังกล่าวข้อ ๑๐ กำหนดให้หน่วยงานคลังบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคาร แล้วแต่กรณี ภายในวันที่ได้รับเงินนั้น จึงถือได้ว่าคู่กรณีที่ ๓ ในฐานะผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง เป็นเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชี และจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าคู่กรณีที่ ๓ รักษาการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบมิได้ทำการบันทึกบัญชีต่อจากผู้ทำหน้าที่บันทึกบัญชีคนเดิมซึ่งขอยืมตัวมาทำหน้าที่หัวหน้าส่วนการคลังและถูกยกเลิกการให้ยืมตัวไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ แต่อย่างไรก็ดี จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบบัญชีในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ แล้วพบว่าไม่ได้จัดทำบัญชีไว้ให้เป็นปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้นำบัญชีไปให้ผู้ทำหน้าที่บันทึกบัญชีคนเดิมเป็นผู้จัดทำต่อเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบบัญชีได้ และพบว่ามีเงินขาดบัญชีโดยไม่ได้บันทึกบัญชีเงินสดจากรายได้ประเภทต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๔๓๕,๔๑๔.๓๐ บาท อยู่ในบังคับต้องรับผิดชอบทางวินัยทางงบประมาณและการคลัง การที่คู่กรณีที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีมิได้บันทึกเงินรายได้ประเภทต่างๆ ที่ได้รับในบัญชีเงินสดจนถึงวันที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบเป็นระยะเวลานานทำให้ไม่ทราบยอดเงินสดคงเหลือของแต่ละวัน และได้นำเงินที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว จึงเป็นการจงใจฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐ โดยมีขอบ และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓

ประเด็นที่ ๔ คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ได้ทำการบริหารการเงินและการคลังด้วยความเสี่ยงต่อความเสียหายหรือเสียประโยชน์ที่พึงคาดหมายได้ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และได้ปฏิบัติหน้าที่จนถึงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๕ จึงได้ลาออกจากการเป็นประธานกรรมการบริหาร และได้มีการแต่งตั้งคู่กรณีที่ ๑ ซึ่งเดิมเป็นกรรมการบริหาร เป็นประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ ดังนั้น คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๑ จึงเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ และเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติฎีกาตามข้อ ๖๑ ของระเบียบข้างต้น จึงถือได้ว่าคู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้บังคับบัญชาตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ ในช่วงที่มีการรับเงินรายได้ประเภทต่างๆ ซึ่งอยู่ในความ

รับผิดชอบของคู่กรณี ที่ ๓ คู่กรณี ที่ ๔ และคู่กรณี ที่ ๕ แล้วไม่ได้นำส่งหรือนำฝากธนาคาร รวมทั้งไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเกือบหนึ่งปี และคู่กรณี ที่ ๒ และคู่กรณี ที่ ๑ ในฐานะผู้บริหารท้องถิ่นควรจะได้ทราบหากมีการกำกับ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบและหนังสือสั่งการดังต่อไปนี้ โดยเคร่งครัด

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๘ ที่กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานคลัง เสนอรายงานเงินคงเหลือประจำวันต่อปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ และข้อ ๘๘ ที่กำหนดให้หัวหน้าส่วนการคลังทำรายงานแสดงรายรับรายจ่าย และงบทดลองเป็นรายเดือน เสนอปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเสนอผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อทราบในฐานะหัวหน้าผู้บังคับบัญชา

๒. หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๗๙๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานคลัง สอบทานการปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ทุกงวด ๓ เดือน แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

๓. ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจจัดให้มีการควบคุมภายใน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประหยัด มีประสิทธิผล ช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดและความเสียหาย

การกระทำของคู่กรณี ที่ ๒ และคู่กรณี ที่ ๑ ดังกล่าวแม้จะเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ และหนังสือสั่งการ แต่ยังมีใช้กรณีผู้บังคับบัญชากระทำการบริหารการเงินและการคลังด้วยความเสี่ยง ต่อความเสียหายหรือเสียประโยชน์ที่พึงคาดหมายได้ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร และเป็นเหตุให้เกิด ความเสียหายแก่รัฐ อันจะเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕๒ เนื่องจากเจตนารมณ์ของระเบียบฯ ข้อ ๕๒ นั้น มุ่งหมายที่จะกำหนด ความผิดเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาที่กระทำการบริหารการเงินและการคลังโดยใช้อำนาจตัดสินใจ หรือต้องใช้ดุลพินิจในการสั่งการ อนุมัติ อนุญาต รับรอง หรือให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานหรือโครงการใดที่มีความเสี่ยง ต่อความเสียหายหรือเสียประโยชน์ที่พึงคาดหมายได้ รวมทั้งการสูญเสียโอกาสโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ มิใช่เพียงแต่การไม่จัดให้มีการควบคุมภายในที่ดี หรือปล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งถือเป็นเรื่องการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาโดยทั่วไป มิใช่เป็นการกระทำ การบริหารการเงินและการคลังตามค่านิยมในข้อ ๓ ของระเบียบ ดังนั้น การกระทำของคู่กรณี ที่ ๒ และคู่กรณี ที่ ๑ จึงไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕๒

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๓๐ และข้อ ๓๓ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๑ วรรคสอง และมาตรา ๓๐๒ (๓) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณี ที่ ๑ และคู่กรณี ที่ ๒ ไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕๒ จึงยุติเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง

๒. การกระทำของคู่กรณี ที่ ๓ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ดังนี้

๒.๑ เป็นความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓

๒.๒ เป็นความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓

๒.๓ เป็นความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓

แต่เนื่องจากการกระทำของคู่กรณี ที่ ๓ ในความผิดดังกล่าวได้ถูกดำเนินการทางวินัย และถูกลงโทษไล่ออกเพราะการกระทำผิดวินัยร้ายแรงในการกระทำจากมูลเหตุเดียวกับความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ เรื่อง ให้พนักงานส่วนตำบลถูกลงโทษไล่ออกจากราชการแล้ว คู่กรณี ที่ ๓ จึงเป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาดำเนินการตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ และมาตรา ๕ ดังนั้น คู่กรณี ที่ ๓ จึงได้รับการล้างมลทินไม่ต้องรับโทษปรับทางปกครองจากการกระทำดังกล่าว

๓. การกระทำของคู่กรณี ที่ ๔ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒ แต่พฤติการณ์ของคู่กรณี ที่ ๔ เป็นการนำเงินเก็บไว้ในความครอบครองของตนโดยมิชอบ ไม่ได้มีการนำส่งเงินชดเชยคืนแม้ว่าจะถูกตรวจพบ จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๔ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะทำความผิด เดือนละ ๔,๑๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๑๖,๔๐๐ บาท

(หนึ่งหมื่นหกพันสี่ร้อยบาท) แต่เนื่องจากคู่กรณีที่ ๔ พ้นจากสถานะเจ้าหนี้ที่แล้ว จึงให้ชำระค่าปรับทางปกครองดังกล่าวทั้งจำนวนในคราวเดียวกัน โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจสอบพิเศษภาคภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกให้ชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

๔. การกระทำของคู่กรณีที่ ๕ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒ แต่คู่กรณีที่ ๕ ได้มีการนำเงินส่งคืนครบถ้วนแล้ว จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๒ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิด เดือนละ ๔,๑๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๘,๒๐๐ บาท (แปดพันสองร้อยบาท) แต่เนื่องจากคู่กรณีที่ ๕ พ้นจากสถานะเจ้าหนี้ที่แล้ว จึงให้ชำระค่าปรับทางปกครองดังกล่าวทั้งจำนวนในคราวเดียวกัน โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจสอบพิเศษภาค ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกให้ชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาการแทน
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

